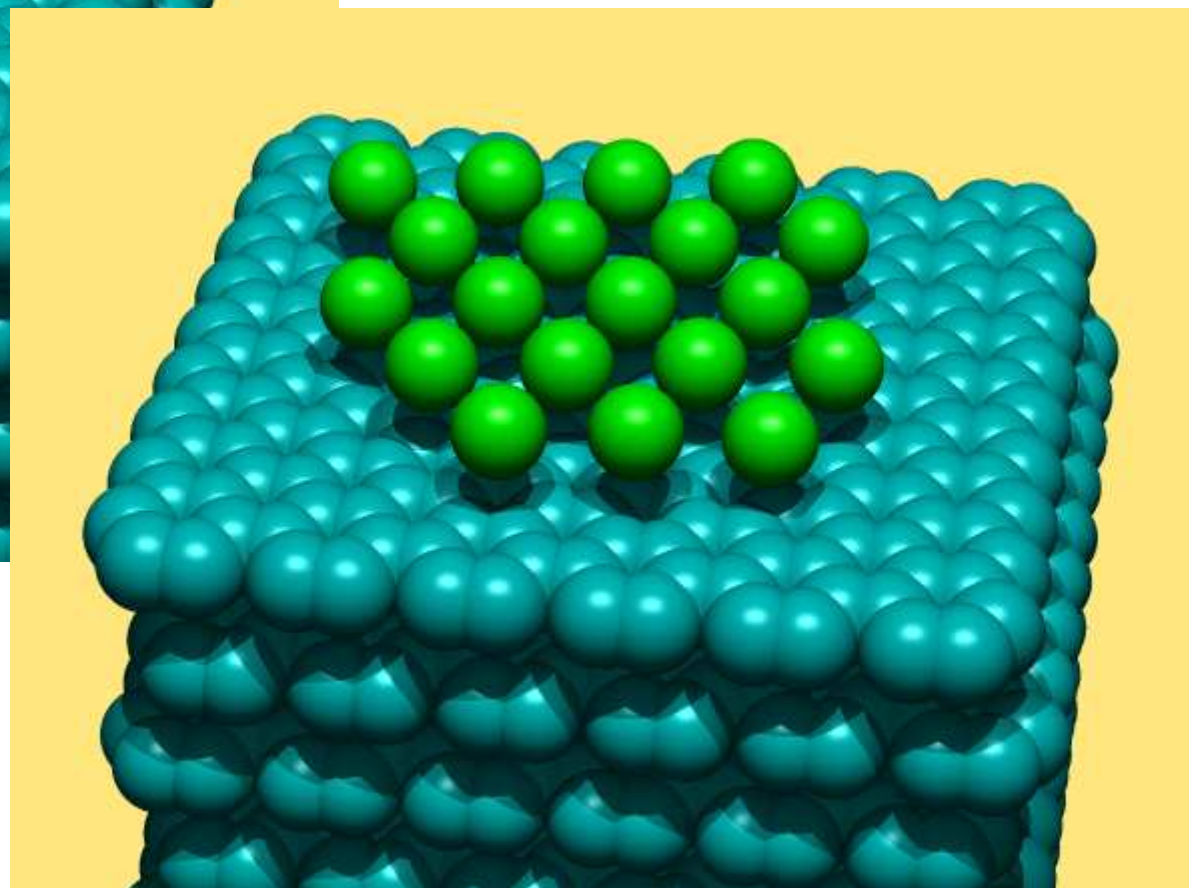
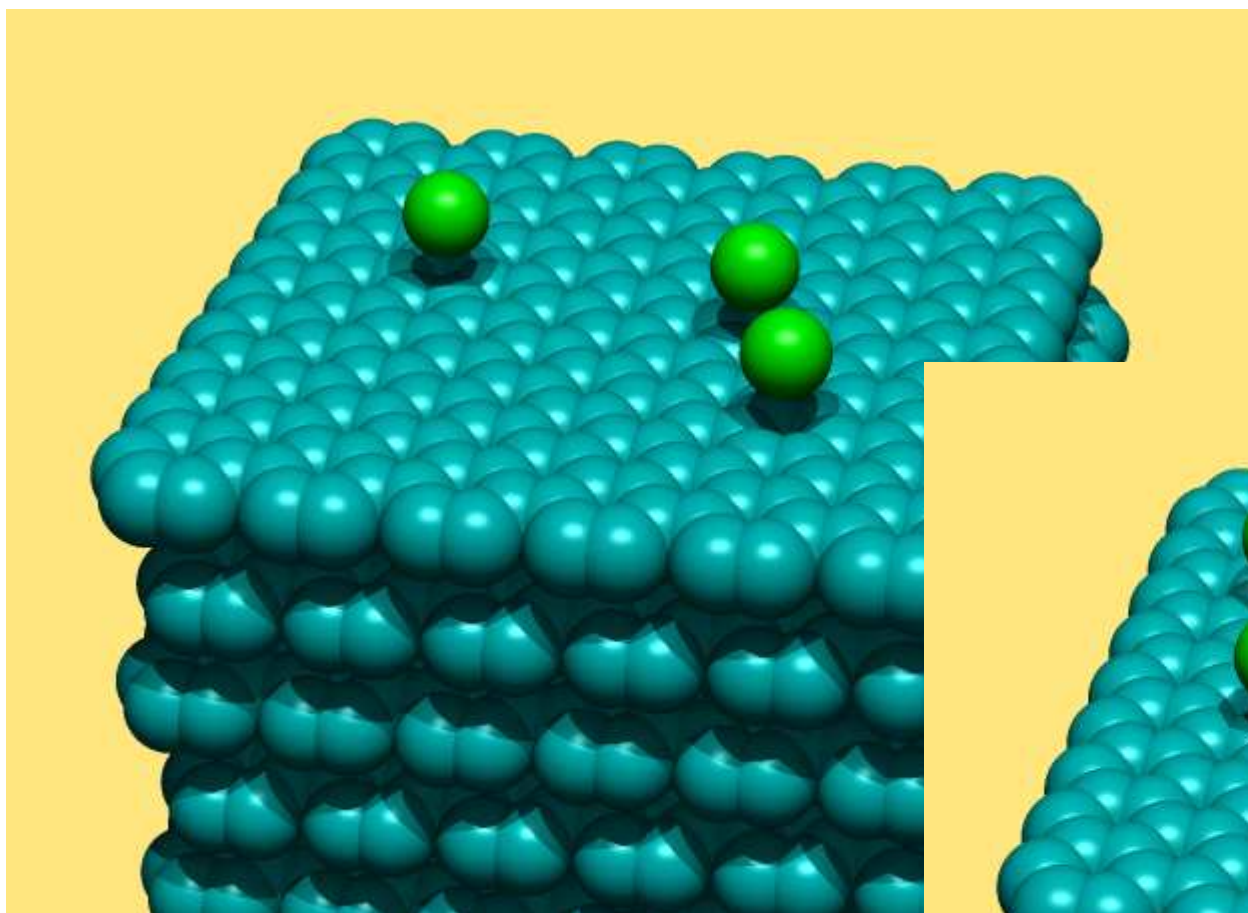

Adsorpce z plynné fáze na tuhých látkách

s.1
m12

Ar na grafitu

	fyzikální adsorpce	chemisorpce
působící síly	fyzikální síly (relativně slabé) (van der Waals, vodíkové vazby)	sdílení elektronů mezi adsorbovanou molekulou a povrchem
specifičnost	nespecifická (nejvíce se adsorbují plyny nejsnáze zkapalnitelné)	specifická
adsorpční teplo	-20 až -40 kJ mol^{-1} (obdoba kondenzačních tepel)	-40 až -400 kJ mol^{-1} (obdoba reakčních tepel)
počet vrstev	adsorpce ve více vrstvách (jako kondenzace)	adsorpce v jedné vrstvě
rychlost	velká (rovnováha se ustavuje v několika sekundách)	při nižších T pomalá, rychlost stoupá exponenciálně s T
adsorbované množství	pod T_c značné, s teplotou klesá, nad T_c malé	proti fyzikální adsorpci malé zvláště při nízkých T , rychle roste s T
reverzibilita	naadsorbovaný plyn se snadno odstraňuje (evakuací, mírným zahříváním)	odstranění naadsorbovaného plynu je obtížnější (zahřívání ve vakuu na vyšší T)

Langmuirova adsorpční izoterma

s.3
m12

Stupeň pokrytí jsme již odvodili

$$\theta = \frac{c_{A.L}}{c_{L0}} = \frac{K_{ads}c_A}{1 + K_{ads}c_A}$$

(i pro adsorpci z kapaliny na tuhé látce)

Opakuji předpoklady (lépe splněny u chemisorpce):

- nezávislá adsorpční centra (molekuly se neovlivňují)
- jedna vrstva molekul

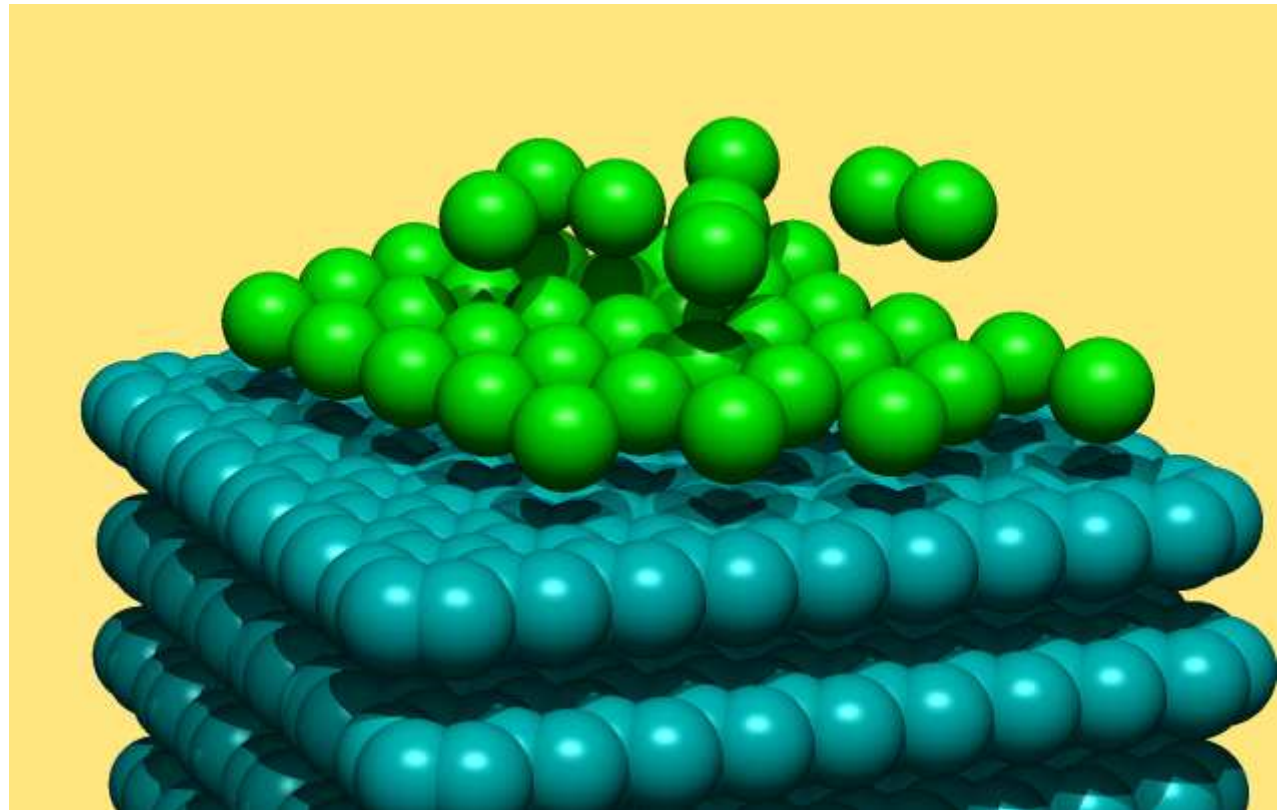
Pro adsorpci z ideální plynné fáze, $p = cRT \Rightarrow$:

$$\theta = \frac{a}{a_m} = \frac{bp}{1 + bp}$$

a = adsorbované množství

a_m = maximální množství (úplná monovrstva)

Brunauer
Emmet
Teller

- více vrstev molekul
- další vrstvy vázány stejnými silami jako v kapalině

$$a = a_m \cdot \frac{C p_{\text{rel}}}{(1 - p_{\text{rel}}) [1 + (C - 1)p_{\text{rel}}]}$$

$p_{\text{rel}} = p/p^s$, $a_m =$ množství adsorbované do monomolekulární vrstvy

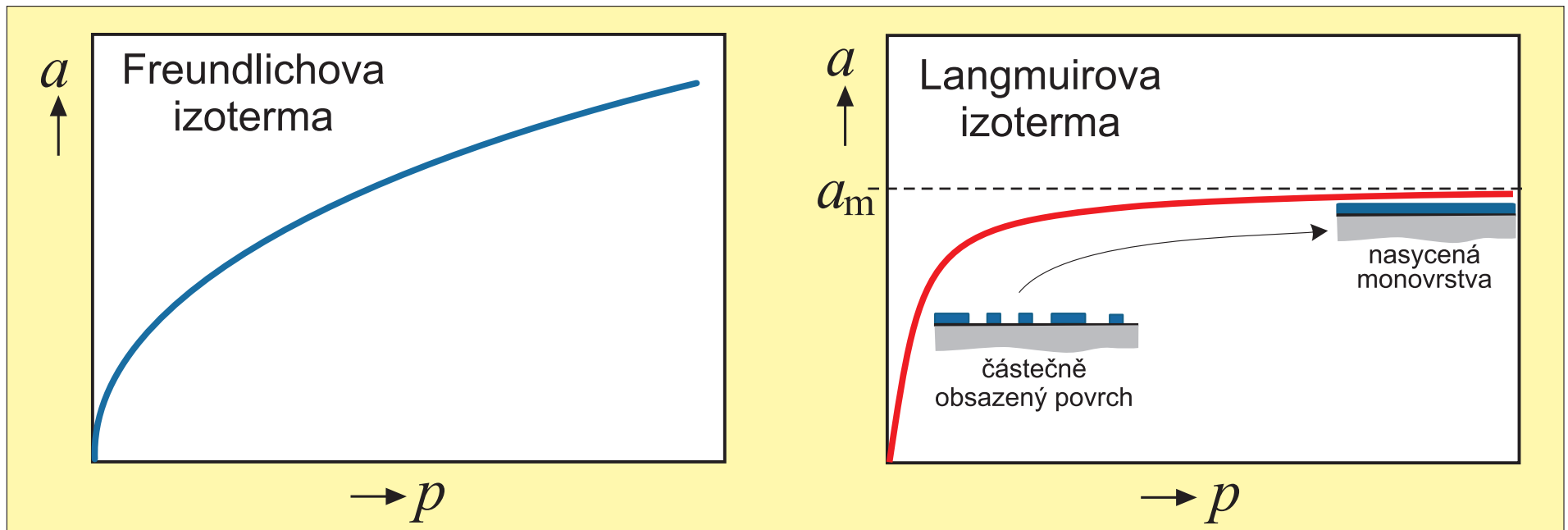
Freundlichova izoterma

s.5
m12

● empirická

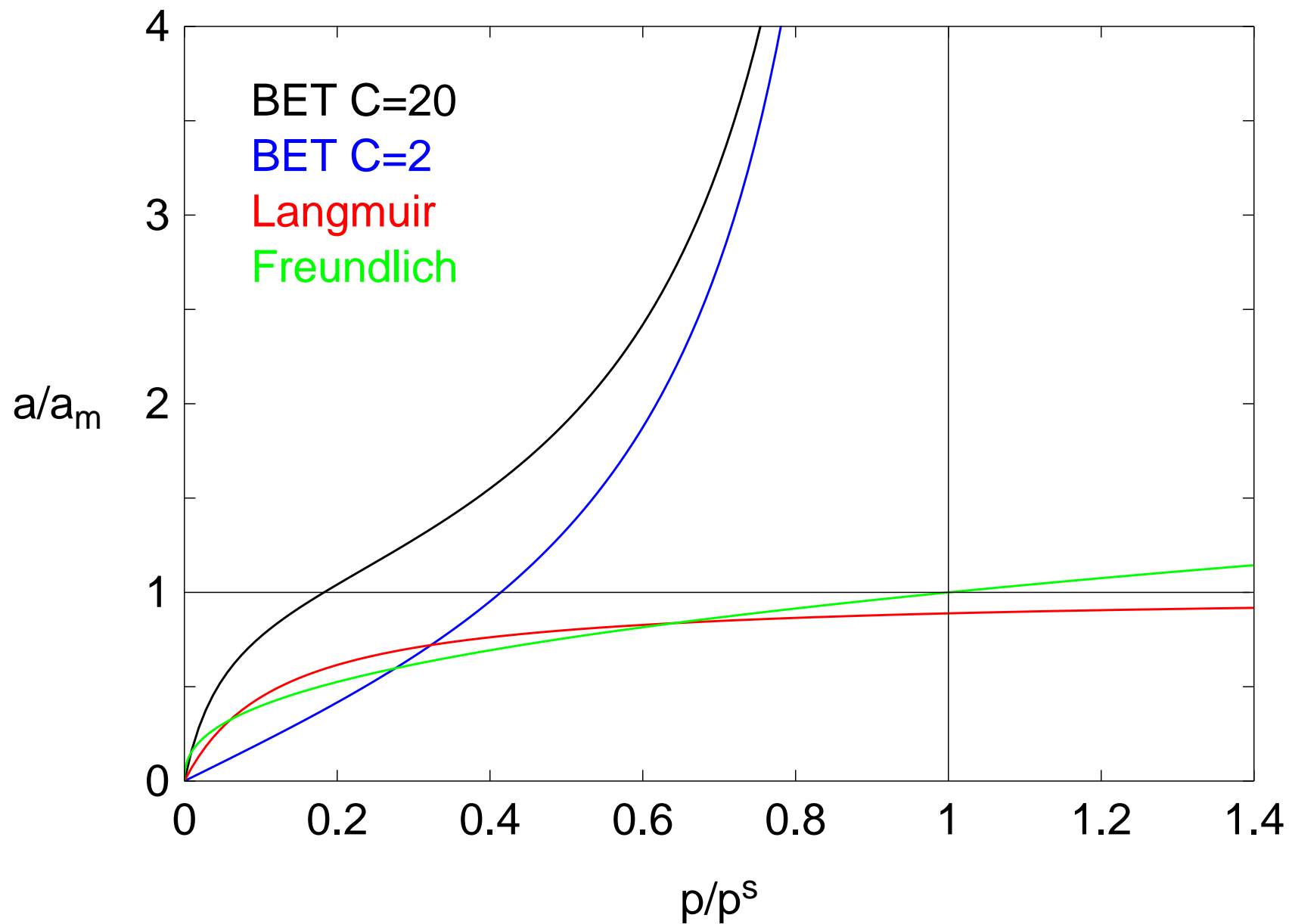
$$a = k p^{1/n}$$

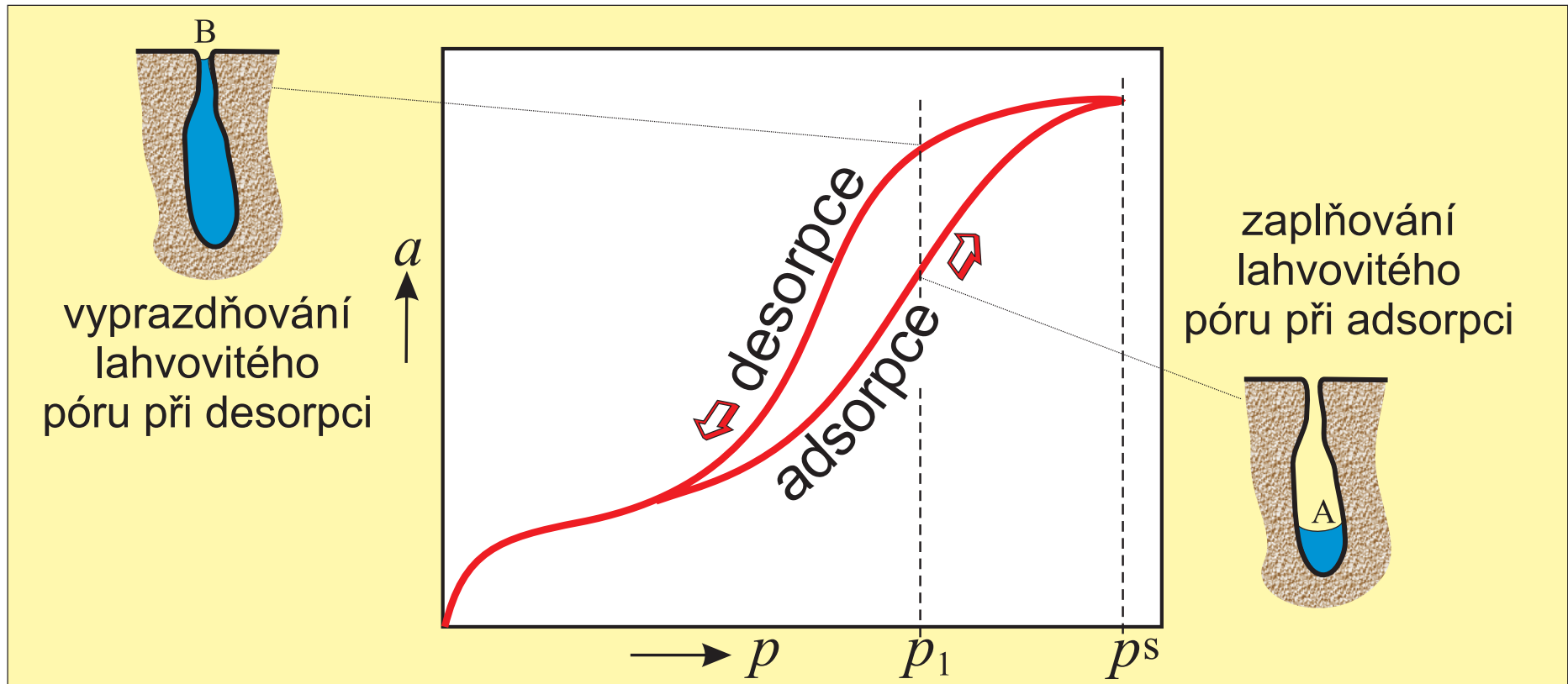
a je adsorbované množství, k a n jsou konstanty.
 k klesá s rostoucí teplotou, $n > 1$ ($n \approx 1$ pro velké T)

Adsorpční izotermy

s.6
m12

Hystereze – různý průběh izotermy při adsorpci a desorpci

Příklad

Experimentálně byla sledována adsorpce ethylenu na aktivním uhlí při 273 K. V tabulce je uvedena zjištěná hmotnost naadsorbovaného ethylenu v gramech na jednom gramu uhlí (a) v závislosti na změřeném rovnovážném tlaku (p). Z těchto dat vyhodnoťte konstanty Langmuirovy izotermy a vypočítejte specifický povrch adsorbentu za předpokladu, že molekula ethylenu zaujímá při adsorpci na povrchu uhlí plochu 0.19 nm^2 .

Tabulka experimentálních dat:

p/MPa	0.1	0.2	0.28	0.41	0.98	1.39	1.93	2.75	3.01	3.51
a	0.089	0.127	0.144	0.163	0.189	0.198	0.206	0.208	0.209	0.210

$$a_{\max} = 0.219, b = 6.84 \text{ MPa}^{-1}, A_{\text{spec}} = 900 \text{ m}^2 \text{ g}^{-1}$$